

कोल्हापूर जिल्ह्यातील करवीर तालुक्यातील
शेंडा पार्क येथे कृषि भवन इमारत
बांधकामासाठी प्रशासकीय मान्यता प्रदान
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्र.कृषिआ-२८२१/प्र.क्र.२२२ (ई-ऑफिस क्र.९८८५७२)/१६-अ
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२.
दिनांक : ०९ ऑक्टोबर, २०२५.

संदर्भ :- १) कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे पत्र जा.क्र.मृदसं/मृद-७/करवीर/शेतकरी भवन/
सु.अंदाजपत्रक/३३०५८७/२०२३, दि.३०.०९.२०२२.
२) सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे पत्र क्र.बैठक-२०२४/प्र.क्र.५३/इमा-१,
दि.१५.१०.२०२४ रोजीचे पत्र व सोबत मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील
उच्चाधिकार सचिव समितीच्या दि.१४.१०.२०२४ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त

शासन निर्णय :-

कोल्हापूर जिल्ह्यातील करवीर तालुक्यातील शेंडा पार्क, आर.के.नगर, जवळील गट-नं.
६०४ मध्ये कृषि विभागाकरीता कृषि भवन व इतर इमारतींचे बांधकाम करणेबाबत कार्यकारी
अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, कोल्हापूर यांनी तयार केलेल्या आणि मुख्य अभियंता,
सार्वजनिक बांधकाम विभाग, पुणे यांनी साक्षंकित केलेले सुधारीत अंदाजपत्रक प्रशासकीय
मान्यतेस आणि निधी उपलब्धतेसाठी प्रस्ताव आयुक्त (कृषि) यांनी संदर्भ क्र. १ येथील
दि.३०.०९.२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास प्राप्त झाला आहे.

२. प्रस्तुतचा कोल्हापूर जिल्ह्यातील करवीर तालुक्यातील शेंडा पार्क, आर.के.नगर जवळील
येथील जागा गट-क्र.६०४ कृषि विभागाच्या मालकीच्या जागेवर कृषि विभागाकरीता कृषि भवन व
इतर इमारतींचे बांधकाम करणेबाबतचा प्रस्ताव रु.१५ कोटीपेक्षा जास्त रकमेचा असल्याने सदर
प्रस्ताव अभिप्रायार्थ/मान्यतेकरीता सार्वजनिक बांधकाम विभागास सादर करण्यात आला होता.
त्यानुसार सार्वजनिक बांधकाम विभागाने रु.३५३१.३० लक्ष इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास
प्रपत्र-अ नुसार सहमती प्रदान केली आहे.

३. नियोजन विभागाच्या दि.११ जून, २०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये रु.१५ कोटीपेक्षा
जास्त किंमतीचे इमारत बांधकामाचे प्रस्ताव मा.मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार
सचिव समितीच्या मान्यतेसाठी सादर करणे आवश्यक आहे. सदर तरतुदींस अनुसरून, कोल्हापूर
जिल्ह्यातील करवीर तालुक्यातील शेंडा पार्क, आर.के.नगर जवळील येथील जागा गट-क्र.६०४
कृषि विभागाच्या मालकीच्या जागेवर कृषि विभागाकरीता कृषि भवन व इतर इमारतींचे बांधकाम
करणेबाबतचा प्रस्ताव मा.मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चस्तरीय सचिव समितीच्या
मान्यतेसाठी सादर करण्यात आला. त्यानुसार उच्चस्तरीय सचिव समितीने दि.१४.१०.२०२४
रोजीच्या बैठकीत नमूद अटीच्या अधीन राहून रु.३५.३१ कोटी इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास
मान्यता दिलेली आहे.

४. तद्नुषंगाने, या आदेशान्वये कोल्हापूर जिल्ह्यातील करवीर तालुक्यातील शेंडा पार्क, आर.के.नगर जवळील येथील जागा गट-क्र.६०४ कृषि विभागाच्या मालकीच्या जागेवर कृषि विभागाकरीता कृषि भवन व इतर इमारतींचे बांधकाम करणेबाबत रु.३५.३१ कोटी इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

५. प्रस्तावित कार्यालयीन इमारत बांधकामासाठी आवश्यक निधीची तरतुद लेखाशीर्ष मागणी क्र.एच-०८, ४०५९ ३०९२, ४०५९ ३१०७ आणि ४०५९ ३११६ या लेखाशीर्षांतर्गत उपलब्ध अनुदानातून/आवश्यकतेनुसार पुरवणी मागणीद्वारे भागविण्यात येईल.

६. प्रस्तावित कामाचे वर्षनिहाय खर्चाचे अंदाजित नियोजन पुढीलप्रमाणे राहील.

कोल्हापूर जिल्ह्यातील करवीर तालुक्यात नवीन कृषि भवन इमारत व इतर इमारतींचे बांधकाम

आर्थिक वर्ष	अपेक्षित खर्च (रु.लक्ष)
२०२५-२६	११००.०० लक्ष
२०२६-२७	१२५०.०० लक्ष
२०२७-२८	११८१.३० लक्ष
एकूण	३५३१.३० लक्ष

७. सदर प्रशासकीय मान्यता खालील अटींच्या राहून देण्यात येत आहे.

अ) पूरक मागणीद्वारे या प्रयोजनार्थ वित्तीय तरतुद उपलब्ध झाल्याशिवाय बांधकाम/निविदा प्रक्रीया सुरु करता येणार नाही.

ब) ढोबळ स्वरुपात धरण्यात आलेल्या तरतुदीबाबत काम करतेवेळी विस्तृत अंदाजपत्रक करुनच काम हाती घ्यावे.

क) प्रत्यक्ष काम करतेवेळी पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०१३/प्र.क्र.१७७/तां.क.१, दि.१०/०१/२०१४ मध्ये उल्लेख करण्यात आलेल्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

ड) काम सुरु करण्यापूर्वी सर्व संबंधित स्थानिक संस्था/प्राधिकरणे यांची मान्यता घेण्यात यावी.

इ) सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या शासन निर्णय बीडीजी२०१७/प्र.क्र.६०/इमारती-२ दि.०७/०७/२०१७ अन्वये कार्यवाही करण्यात यावी.

ई) काम सुरु करण्यापूर्वी जागेच्या मालकी हक्काबाबतची पूर्तता करुनच निविदा प्रक्रीया राबविण्यात यावी.

८. तसेच मुख्य वास्तुशास्त्रज्ञ, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मुंबई यांनी दि.०४.०४.२०२५ रोजीच्या पत्रान्वये, विषयांकीत प्रस्तावित इमारतीचे तयार केलेले प्रारुप ढोबळ वास्तुशास्त्रय आराखड्यांना खालील अटींच्या अधीन राहून वास्तुशास्त्रीयदृष्ट्या केवळ ढोबळ सर्वसाधारण मान्यता देण्यात येत आहे:-

- ८.१ विषयांकीत बांधकामाच्या Structural Stability करीता हे कार्यालय जबाबदार नसून, सदर प्रस्तावाचे संकल्पचित्र, हे संकल्पचित्र मंडळ, सा.बां.विभाग यांचेकडून तपासून घेण्यात यावे.
- ८.२ विषयांकीत प्रस्तावित इमारतीच्या बांधकामासाठी दर्जेदार, टिकाऊ, सुयोग्य बांधकाम साहित्यांचा यथायोग्यरित्या वापर करावा.
- ८.३ विषयांकीत प्रस्तावातील इमारतीच्या Fire Safety बाबत आवश्यक सर्व अग्निशमन यंत्रणेची तरतूद करावी.
- ८.४ सदर प्रस्तावाबाबत उपभोक्ता विभागाच्या मजलेनिहाय नेमक्या गरजा आवश्यक क्षेत्रफळांसह थेट या कार्यालयास प्राप्त नसल्याकारणेने, संदर्भित प्राप्त आराखड्यांची छाननी करताना उपभोक्ता विभागाच्या आवश्यक गरजांची तपासणी करणे शक्य झाले नाही.
- ८.५ विषयांकीत प्रस्तावित इमारतीचे एलिव्हेशन व रंगसंगती आकर्षक व परिसर निकडीत असावी.
- ८.६ केवळ प्रशासकीय, तांत्रिक अथवा इतर आवश्यक मान्यतेसाठी सादर करण्याकरीता सदरहू केवळ प्रारूप आराखड्यांना या कार्यालयाची वास्तुशास्त्रीयदृष्ट्या ढोबळ सर्वसाधारण मान्यता देण्यात येत आहे.
- ८.७ विषयांकीत प्रस्तावित इमारतीमधील उपभोक्ता विभागाचे अधिकारी व कर्मचा-यांची मंजूर पदांची वेतनश्रेणी लक्षात घेऊन त्याप्रमाणे प्रत्यक्ष कार्यालयीन जागेचे जोते क्षेत्रफळ हे दिनांक १२.०३.१९५६ चे शासनाचे परिपत्रकानुसार उपलब्ध होणे आवश्यक असून, सदर आराखड्यामधील प्रस्तावित गरजा व कार्यालयीन क्षेत्राफळ हे उपभोक्ता विभागाकडून व संबंधित मानकानुसार मंजूर केलेले असावेत.
- ८.८ विषयांकीत बांधकामाच्या संरचनात्मक स्थिरतेबाबत खातरजमा करण्याची जबाबदारी संबंधित उपभोक्ता विभागाची असेल व हे कार्यालय त्यास जबाबदार नसेल.
- ८.९ विषयांकीत प्रस्तावासंदर्भातील खाजगी वास्तुशास्त्रज्ञ, खाजगी सल्लागार यांच्या निवडीबाबत, नियुक्तीबाबत आवश्यक प्रक्रिया पार पाडण्याचे प्राधिकार थेट या कार्यालयाच्या कार्यक्षेत्र येत नसल्यामुळे, यासंदर्भातील आवश्यक ती खातरजमा आपण आपल्या कार्यालयीन स्तरावर करावी. तसेच विषयांकीत प्रस्तावासंदर्भातील खाजगी वास्तुशास्त्रज्ञ, खाजगी सल्लागार यांच्या नियुक्तीसंदर्भात, निवडीबाबत काही वाद, दोष, त्रुटी उद्भवल्यास त्यांस हे कार्यालय जबाबदार राहणार नाही.
- ८.१० विषयांकीत प्रस्तावासंदर्भातील भूखंडाच्या, जागेच्या मालकी हक्कासंदर्भातील मालमत्ता उतारा प्रॉपर्टी कार्ड, सातबारा उतारा, भूमि अभिलेख नकाशा, सर्वेक्षित नकाशा, करारनामे आणि इतर अनुषंगिक आवश्यक कागदपत्रे या सर्वांची खातरजमा आपण आपल्या कार्यालयीन स्तरावर करावी व त्यास हे कार्यालय जबाबदार राहणार नाही. तसेच प्रस्तावाविषयीच्या भूखंडावर, जागेवर काही आरक्षणे, सेट बॅक्स, सीआरझेड नियंत्रण रेषा, उंची मर्यादा रेषा, अस्तित्वातील जागेवरील

सर्व सर्व्हिसेस, इतर इमारत रेषा, नियंत्रण रेषा इत्यादी बाबींची खातरजमा आपण आपल्या कार्यालयीन स्तरावर करावी. तरी त्यास हे कार्यालय जबाबदार रहाणार नाही.

८.११ विषयांकीत प्रस्तावित इमारतींच्या वास्तुशास्त्रीय आराखड्यांमध्ये इलेक्ट्रीफीकेशन प्लंबिंग, वॉटर, फायर सेफ्टी इत्यादीसह सर्व सर्व्हिसेसची यथायोग्यरित्या विहित नियमावलीनुसार तरतूद करावी.

८.१२ विषयांकीत इमारतींच्या अग्निप्रतिबंधक तरतूदींबाबत प्रत्यक्ष बांधकाम करणेपूर्वी संबंधित अग्निशमन विभागाची मंजूरी घेण्यात यावी.

८.१३ विषयांकीत प्रस्तावाच्या तांत्रिक दृष्टीकोनातून संरचनात्मक स्थिरतेबाबत, प्रस्तावाच्या बांधकामाबाबत, दर्जाबाबत, दुरुस्तीबाबत, देखभालीबाबत, सुरक्षिततेबाबत, मनीव, वित्तीय हानीबाबत तसेच, पर्यावरणविषयक हवमानाविषयक, वातावरणाविषयक कारणास्तव हानी काही दोष, त्रुटी आढळल्यास त्यांस हे कार्यालय जबाबदार राहणार नाही.

८.१४ विषयांकीत प्रस्तावाच्या जागेबाबत, भूखंडाबाबत, मालकी हक्काबाबत किंवा इतर काही वाद उद्भवल्यास त्यांस हे कार्यालय जबाबदार रहाणार नाही.

८.१५ उपरोक्त विषयांकीत इमारतींच्या प्रस्तावित आराखड्यांमध्ये काही फेरफार अथवा बदल झाल्यास, ही मंजूरी रद्द झाल्याचे समजण्यात यावे.

८.१६ विषयांकीत प्रस्तावित इमारतीचे प्रत्यक्षात बांधकाम सुरु करण्यापूर्वी प्रस्तावासाठीच्या जागेच्या मालकी हक्कासंदर्भात आवश्यक सर्व कागदपत्रांची खातरजमा आपल्या कार्यालयीन स्तरावर करावी व त्याबाबत हे कार्यालय जबाबदार रहाणार नाही.

८.१७ विषयांकीत प्रस्तावित इमारतींचे बांधकाम सुरु करण्यापूर्वी जर अस्तित्वातील इमारती पाडावयाच्या असल्यास त्या इमारती पाडण्याबाबतची रितसर परवानगी, ना हरकत प्रमाणपत्रे संबंधित विभागांकडून घ्यावीत.

८.१८ विषयांकीत प्रस्तावित इमारतींचे प्रत्यक्ष बांधकाम सुरु करण्यापूर्वी विषयांकीत प्रस्तावित इमारतींचे सर्व सविस्तर बांधकामाचे विस्तृत कार्यकारी आराखडे व वास्तुमांडणी आराखडा तयार करून घेऊन त्या आराखड्यांना स्थानिक प्राधिकरणाची बांधकाम परवानगीसह इतर संबंधित सर्व विभागाची ना हरकत प्रमाणपत्रे प्राप्त करून घ्यावीत.

९. प्रस्तुत मान्यता वित्त विभाग, शासन निर्णय दि.१७ एप्रिल, २०१५ अन्वये प्रसिध्द केलेल्या वित्तीय अधिकार नियमपुस्तिका-१९७८, भाग पहिला, उपविभाग-पाच नुसार, महाराष्ट्र सार्वजनिक बांधकाम नियम पुस्तिकेतील परिच्छेद १३४ नुसार तसेच, नियोजन विभाग, शासन निर्णय दि.११ जून, २०१८ तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभागाने अनौ.सं.क्र.१२९८/२०२४/इमा-२, दि.१६.०३.२०२४ आणि उच्चाधिकार सचिव समितीच्या दि.१४.१०.२०२४ रोजीच्या बैठकीच्या इतिवृत्तान्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. प्रस्तुत ज्ञापन महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२५१००९१२४८३६१००१ असा आहे. हे ज्ञापन डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

(अंबादास सा. चंदनशिवे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई-३२
२. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
३. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
४. अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
५. अपर मुख्य सचिव (कृषि), कृषि व पदुम, विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
६. उप सचिव (अर्थसंकल्प), कृषि पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
७. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
८. संचालक (मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन), कृषि आयुक्तालय, पुणे
९. महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर
१०. मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, पुणे.
११. कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, कोल्हापूर.
१२. विभागीय कृषि सहसंचालक, कोल्हापूर.
१३. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, कोल्हापूर.
१४. कोषागार अधिकारी, कोल्हापूर.
१५. निवड नस्ती/१६अ.

कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र : कृषिआ-२८२१/प्र.क्र.२२२ (ई-ऑफिस क्र.९८८५७२)/१६-अ, दि. ०९ ऑक्टोबर, २०२५
सोबतचे

"परिशिष्ट - अ"

Name of the Department : Agricultural Department							
Name of Work : Construction of Krushi Bhavan administrative building, Laboratory, Dormitory, Godown, Canteen, Sale Centre, Guard Residence at Shende Park near R.K.Nagar, Dist. Kolhapur.							
RECAPITULATION SHEET							
Sr. No.	Particulars of Scope			Unit Rate Norms RS per (sq.mt/Meter/ Lump Sum etc.)	Cost Rs		
					Component Wise	Total	
(A)	ESSENTIAL ITEMS (Deparments)						
1	Building Proper (Built Up Area - Sq.m)						
	Administrative Proper						
	Basement + Ground Floor (2530)		2530.00	Sq.M	28000		70840000
	1st Floor (1630)		1630.00	Sq.M	28000		45640000
	Total		4160.00	Sq.M			Sub Total (1)
	Laboratory, Dormentary, Godown, Canteen, Sale Center, Guard Residence						
	Basement + Ground Floor (2530)		1725.00	Sq.M	28000		48300000
	1st Floor (1630)		1080.00	Sq.M	28000		30240000
	Total		2805.00	Sq.M			
	Total B.U.A. -		6965.00	Sq.M			Sub Total (A1)
2	Electrification		Internal	5% of (A1)		9751000	
			External	6% of (A1)		11701200	
	Fire Fighter Arrangements etc @			400 per Sq.M.T		2786000	
	Lifts			200000		200000	
	Air Conditioning				LS	2500000	
	CCTV				LS	1000000	
	AB Room ,Area Lightning, Pump, Generator				LS	2000000	
						Sub Total (2)	29938200.00
3	Water Supply and sanitary Work			5% of (A1)		Sub Total (3)	9751000.00
4	Furniture	4875.5	Sq.M	5000	Sub Total (4)		24377500.00
					Sub Total (A)		259086700.00
(B)	Miscellaneous Items						
	Compound Wall & Gate (Rmt)				LS	5000000	
	Water Main Storage			100000Ltr	23	2300000	

	Internal Land Development, Parking, land Scraping , Soil Investigations CC Drain / C/D works etc		4.5% of (A1)	8775900	
				Sub Total (B)	16075900.00
				Project Cost(P) = (A)+(B)	275162600.00
(C)	PROVISIONS				
		(i) Contingencies	4 % on (Sub total A1)	7800800.00	
		(ii) GST	18% on (p)	49529268.00	
		(iii) Price Escalation	5% on (p)	13758130.00	
		(iv) PMC Charges	1.5% on (p)	4127439.00	
		(v) Labour Insurance	1% on (p)	2751626.00	
			Sub Total (C)		77967263.00
			TOTAL COST OF PROJECT (TPC)(A+ B +C)		353129863.00
			Say Rs. Lakhs		3531.30

(In words Rupees Thirty Five Crore Thirty One Lakh and Thirty Thousand Only)

(अं. सा. चंदनशिवे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन